

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۰۴/۲۶

دوکتور محمد عثمان تره کی

کانفرانس سه جانبه ماسکو

با گذشت هر سال بُعد جهانی قضیه افغانستان وسعت اختیار میکند. طرح تازه کشانیدن جنگ افغانستان در محور مذاکره سه قدرت جهانی امریکا، روسیه و چین در ماسکو، بزرگترین ابتکار دیپلوماسی امریکا در طی سالیان اخیر در قضیه افغانستان است. درین رابطه چند نکته قابل توجه است:

- ظاهراً چنین معلوم میشود که امریکا و متحدین ناتو قصد ندارند تا دامنه تقابل و مسابقه تسلیحاتی اروپای شرقی را تا افغانستان وسعت بدهند. تلاش در جهت اینست که افغانستان به مرکز همکاری بین المللی مبارزه بر ضد تروریسم و رادیکالیسم اسلامی بدل شود.

عجالتاً خطر ملموس، زودرس و عمومی ایکه زمینه اتحاد وسیع سه کشور را پیرامون محور واحد میسر میسازد، قیام داعش در افغانستان است. چین و روسیه هردو از توسعه نفوذ داعش از پایگاه افغانستان در منطقه نگران استند. ظهور جنگ های ماه های اخیر میان طالبان و داعش را در کُنز و همین اکنون در ننگرهار (ولسوالی خوگیانی و شیرزاد) نمیتوان تصادفی قیاس کرد. مهندسین این جنگ ها قصد ارسال پیام خطر واقعی توسعه نفوذ داعش را به اشتراک کنندگان کانفرانس آینده ماسکو داشتند. - در شرایط اشغال افغانستان، همکاری و تفاهم میان قدرتهای بزرگ جهان اقدام نیک است. روی زمینه مساعد این تفاهم احتمال اینکه همکاری در جنگ ضد تروریسم در شورای امنیت ملل متحد مطرح شود، وجود دارد بی آنکه معروض به ویتو گردد. یاد آوری میشود که امریکا و متحدین در چوکات قوای ایساف تا سال ۲۰۱۴م به تجویز شورای امنیت ملل متحد حضور نظامی داشتند. بعد ازین تاریخ دوام حضور جنگی خود را بر مبنای موافقتنامه ستراتیژیک با اداره کابل که خود ایجاد کردند، توجیه نمودند. دوام حضور نظامی قوای ائتلاف به استناد این موافقتنامه با ضابطه های حقوق بین المللی هم آهنگ نیست. در زمینه ضرورت فیصله شورای امنیت احساس میشود.

- در شرایط اشغال خارجی معمولاً قوای اشغالگر در غیاب کشور تحت اشغال سرنوشت اخیر الذکر را تعیین مینماید. بارها چنین واقع شده است که سران ناتو در غیاب نماینده افغانستان بر دوسیه افغانستان بحث کرده اند. طرح قضیه افغانستان در میز گرد سه قدرت اتمی جهان که دارای حق ویتو در شورای امنیت استند، در ماسکو بدون حضور نماینده افغانستان، مورد دیگر به حاشیه راندن اداره دست نشانده کابل است. این را میتوان به رابطه آمریت و مادونیت میان افغانستان و امریکا تعبیر کرد. - مخالفین مسلح، مورد حمایت سیاسی و دیپلوماتیک روسیه و چین قرار دارند. اگر جنگ دوام کند، پشتیبانی غیر مستقیم نظامی این دو قدرت منطقوی از طالبان، بعید از امکان نیست.

یگانه افزار نماینده امریکا برای تحریک روسیه و چین بر ضد طالبان و نهایتاً تجرید مخالفین مسلح ایجاد فضای ترس از طالبان از طریق مبالغه در جهت گرایش های مذهبی و عقیدوی طالبان است.

اگر سه کشور قدرتمند جهان به اتخاذ موضع واحد مثبت یا منفی در برابر طالبان به توافق برسند، به سرعت معادله جنگ تغییر خواهد خورد :

* موضع مثبت:

پذیرفتن طالبان به مثابه الترنیتف استقلال و ثبات آینده افغانستان، توسط سه کشور جهان امیدواری به صلح را تقویت خواهد کرد. مذاکرات مکرر امریکا در قطر و روسیه در ماسکو با طالبان، نشان میدهد که قدرت های بزرگ به حقانیت موضع مقاومت مسلح معترف اند.

* موضع منفی:

اگر امریکا موفق به جلب حمایت دو کشور بزرگ منطقه به نفع موقف جنگی خود بر ضد طالبان شود (ظهورچنین احتمالی کم است)، اعتبار سیاسی طالبان و همزمان پوتانسیل جنگی آنها ضعیف خواهد شد.

بهر حال ! چنان معلوم میشود که طالبان با نقش جنگی خود در بازی میان رقبای ستراتیژیک برنده را تعیین میکنند : هر جنائی که موفق به کشتانیدن طالبان در صف خود شود، برنده میدان بازی اعلام خواهد شد.

در کانفرانس ماسکو دو کشور منطقه یعنی پاکستان و ایران که طی هژده سال در افزاری ساختن مقاومت طالبان در جنگ ضد ائتلاف نظامی بین المللی نقش ماجراجویانه داشته اند، شرکت ندارند.

از قراین بر میآید که نماینده امریکا در تلاش است تا از کانفرانس ماسکو به مثابه وسیله جلب حمایت چین به قصد به انزوا کشتیدن پاکستان که متهم به استفاده از گروه های تروریست به قصد رسیدن به اهداف ستراتیژیک خود در منطقه است، استفاده کند. چین متحد ستراتیژیک پاکستان، در مبارزه با تروریسم محتاط است: چند روز قبل امریکا نام حافظ سعید رهبر لشکر طیبیه را در لیست تروریست شامل ساخت و خواست تأیید شورای امنیت را بدست آورد. پیشنهاد امریکا با ویتوی چین مواجه شد. بناء کشتانیدن چین در جنگ ضد تروریسم آنطوریکه امریکا میخواهد، کار آسانی نیست.

ایران کشور دیگر منطقه است، که با در نظر داشت نوسانات سیاست ائتلاف نظامی بین المللی در جست و جوی منافع اقتصادی خود گاهی در موضع دشمنی و زمانی در موقف دوستی با طالبان قرار گرفته است.

ایران معروض به تعزیرات اقتصادی امریکا است. امریکا سپاه پاسداران ایران را شامل لیست تروریست ساخته است. ایران که در کمین دستیابی به غنایم جنگ افغانستان بی صبری میکند، راه نیافتن در کانفرانس سه جانبه ماسکو را ضربه محکم دیگری از جانب امریکا به منافع خود در منطقه قیاس مینماید.

افغانستان در محراق بازی بزرگ ستراتیژیک و ژئوپولیتیک در منطقه قرار گرفته است. بازی بزرگ قرن نزده در حال تکرار شدن است. با این تفاوت که امپراتوری های هژمونیک قرن ۱۹ تقابل را برگزیده بودند. در حالیکه ابر قدرت های قرن ۲۱ راه تفاهم و مصالحه را در ماسکو جست و جو میکنند. « پایان »

تذکر:

هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده را مطالعه کنند، می توانند با "کلیکی" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به "ارشیف" شان رهنمائی شوند.

کانفرانس سه جانبه ماسکو

[Osman_r_taraki_conferance_se_jaanebaye_moscow.pdf](#)